

Kommunala Pensionärsrådets sammanträde

12 maj 2023 klockan 10:00-12:00, Stadshuset Sal B

Paragrafer 1-7

Politiker

Carina Wallin, (S) ordförande
Fredrik Dahlin (M), vice ordförande
Bo Österberg (SD), ersättare
Margareta Eriksson (KD), ersättare

Representanter

Stellan Molinder (PRO)
Staffan Lindström (PRO)
Theodoros Demetriades (RPG)
Inger Lundin (RPG)
Anita Johansson (SKPF)
Christina Hernström (SPF)
Margret Lindqvist (SPF)
Marianne Lönnmo (SPF)
Margaretha Roos (SPF)

Övriga deltagare: Peter Wirström, Kommunfastigheters chef för administration, Mattias Carlsson, verksamhetschef äldreomsorg, Karin Larsdotter Cusanno, sekreterare

Vice ordförande
Fredrik Dahlin

Justerare
Marianne Lönnmo

Sekreterare
Karin Larsdotter Cusanno

Protokollet förvaras på Kommunledningskansliet, Nyköpings kommun.

Innehåll

§ 1	Sammanträdets öppnande och val av justerare	3
§ 2	Tema: Boendeformer för äldre	4-7
§ 3	Frågor från organisationerna	8-9
§ 4	Vård- och omsorgsnämndens protokoll.....	10
§ 5	Socialnämndens protokoll.....	11
§ 6	Övriga frågor.....	12
§ 7	Sammanträdet avslutas.....	13

§ 1 Sammanträdets öppnande och val av justerare

Ordförande Carina Wallin (S) hälsar alla välkomna och lämnar över ordförandeskapet för dagens sammanträde till vice ordförande, Fredrik Dahlin (M), som förklarar mötet för öppnat.

Rådet utser Marianne Lönnmo (SPF) till att justera innevarande protokoll jämte ordförande.

§ 2 Tema: Boendeformer för äldre

Kommunfastigheters chef för administration, Peter Wirström, föredrar och besvarar rådets frågor.

1. Vilka projekt är på gång när det gäller boende för äldre?

Nytt SÄBO 2026

Kommunfastigheter har av Vård- och omsorgsnämnden (VON) getts i uppdrag att färdigställa ett nytt särskilt boende för äldre (SÄBO) till 2026. Lokaliseringsutredning pågår. Olika platser undersöks utifrån olika behov. Tillsammans med fastighetsägarna tittar Kommunfastigheter även på kommunens befintliga SÄBO om underhållsåtgärder och förbättringar löpande.

Plan- och bygglagen ställer höga tillgänglighetskrav på nya fastigheter.

Rådets ordförande Carina Wallin (S) tillägger att Vård- och omsorgsnämnden har ett funktionsprogram för äldreboenden. Mer information finns på kommunens webbplats: [funktionsprogram-sarskilt-boende-for-aldre.pdf \(nykoping.se\)](https://www.nykoping.se/funktionsprogram-sarskilt-boende-for-aldre.pdf)

Myntans trygghetsboende "nyöppnats"

Efter omfattande renoveringar har Nyköpings kommun, sedan april 2023, öppnat uthyrningen igen. I dagsläget måste man ha fyllt 70 år för att få hyra en lägenhet på Myntans trygghetsboende. Kommunfastigheter kommer att göra en framskrivning till Kommunstyrelsen om att sänka ålderskravet till 65 år.

För närvarande finns det 14 lägenheter lediga:

- 1-2 rok (40-65 kvm), månadshyra 5 830 - 8 941 kr
- Nästa visningstid är den 30 maj kl. 14.00

Anmälan sker via e-post till myntans.trygghetsboende@nykoping.se alternativt via telefon 0155-24 88 00

Det kommer inte att bli någon hyreshöjning under 2023. Grundutbud på TV ingår i hyran, bredband tecknas separat. Kostnad för elförbrukning tillkommer. Bilparkeringsplats finns att hyra.

Alla lägenheter är tillgänglighetsanpassade och hyresgästerna har tillgång till utemiljö. Det finns en restaurang, festlokal, möteslokal samt två gästlägenheter som kan hyras för en mindre peng.

Vice ordförande Fredrik Dahlin (M) förtydligar att det inte krävs biståndsbeslut för att hyra en lägenhet på Myntans trygghetsboende.

En i rådet frågar vad begreppet trygghetsboende betyder.

Peter Wirström svarar att det finns olika definitioner. Det kan till exempel innebära att det finns en bemannad reception och vaktmästare.

Myntans trygghetsboende har en reception knuten till Myntans äldreboende. Kommunfastigheter har en utsedd vaktmästare som åker till Myntan vid behov.

En i rådet frågar varför man måste vara 70 år för att vara aktuell som hyresgäst.

Peter Wirström svarar att Socialstyrelsen har lagt en rekommendation om 70 år men att varje kommun eller privat aktör själv bestämmer hur man vill göra. Kommunfastigheter kommer att göra en framskrivning till Kommunstyrelsen om att sänka åldern till 65 år.

En i rådet menar att det är konstigt att det har uppstått renoveringsbehov så fort i en nybyggd fastighet och frågar om kommunen lär av sina misstag.

Peter Wirström och ordförande Carina Wallin (S) svarar att tack vare funktionsprogrammet styr vi mycket mer hur slutprodukten blir. Det bidrar även till ökad likvärdighet oavsett boende. Funktionsprogrammet togs fram efter att Koggen byggts.

2. Alla olika benämningar på äldreboende behöver en förklaring. Hur relevanta är de?

Följande benämningar används:

- Seniorboende

Krävs inget beslut från biståndshandläggare. Ytterligare tillgänglighetsanpassad boendemiljö. Tvättstuga och förråd ska finnas nära, ej i källaren och på vinden. Posthantering med utökat serviceutbud, tex. kylförvaring och paketmottagning.

Rekommendationer gäller. Privata fastighetsägare bestämmer själva om de vill ha särskilda krav, till exempel ålderskrav.

- Trygghetsboende

Krävs inget beslut från biståndshandläggare. Det finns inga krav på vad som ska finnas eller tillhandahållas på ett trygghetsboende.

- Myndighetsbeslutat trygghetsboende (finns inte i Nyköping)

Kan innebära att det finns hemtjänst i samma byggnad, tillsyn via kamera och liknande insatser.

- Äldre- och demensboende

Beslut från biståndshandläggare krävs. Bemannat dygnet runt, servering av måltider, det finns olika avdelningar.

Flera i rådet reagerar på att Myntan kallas för trygghetsboende. De upplever inte att det finns grund för att kalla det så. Ordet trygghetsboende förmedlar att det ska finnas trygghetsfrämjande tjänster och åtgärder på plats. Det vore önskvärt med en tydlig definition som gällde alla trygghetsboenden.

Peter Wirström berättar att benämningen trygghetsboende tillkom för cirka 10 år sedan. Då fanns det krav som skulle vara uppfyllda för att få använda benämningen. Det blev dock svårt att tillgodose servicen och att uppfylla de satta kraven inom en rimlig hyreskostnad. Nu är kraven borttagna. Intressenter måste därför informera sig om vad som gäller för ett enskilt boende.

Vice ordförande Fredrik Dahlin (M) förtydligar att kommunens ansvar är särskilda boenden, det vill säga äldre- och demensboenden. Omsorgsbehov bedöms av en biståndshandläggare. Den boende är både hyresgäst och omsorgsbrukare och betalar hyra och tillägg för vårdomsorg.

3. Vilka olika äldreboenden är kommunalägda och i kommunens regi?

Myntan är det enda boendet som kommunen äger och driver. Privata utförare arbetar på uppdrag av kommunen och de som bor där har fått beslut av kommunens biståndshandläggare.

Peter Wirström visar en karta där respektive särskilt boende är markerat med en prick samt en lista över alla särskilda boenden, båda i kommunal- och privat regi. Listan finns på kommunens webbplats: [nykoping.se - Äldreboende och demensboende](https://nykoping.se/Äldreboende-och-demensboende)

4. Hur är hyressättningen av ägarfastigheter kontra hyresfastigheter för äldreboende?

Fastigheter ägda av Nyköpings kommun följer den årliga hyreshöjningen Allmännyttan, det vill säga Nyköpingshem. 2023 blev höjningen +4,78% från och med 1 juli. På Myntan följer kommunen Nyköpingshems hyresförhandling.

§ 3 Frågor från organisationerna

Verksamhetschef Mattias Carlsson besvarar rådets frågor.

1. Finns det avlastning för anhöriga till hemmaboende genom någon typ av dagverksamhet för den som har vårdbehovet?

Ja det finns möjlighet till avlastning via dagverksamhet för den som har ett vårdbehov. Antingen på verksamhet för personer med demenssjukdom, kognitiv svikt eller på verksamhet för personer med andra behov. Vi har dessutom ett uppdrag att se över möjligheterna till utökad dagverksamhet där vi tänker att all dagverksamhet ska samlas på samma ställe vilket underlättar verkställighet då vi har många behov att ta hänsyn till. Idag finns det en risk att man hamnar mellan stolarna då verksamheten för personer med demenssjukdom, kognitiv svikt kräver diagnos och det är många som inte har en diagnos men likande behov. Dessa platsar då inte på den andra dagverksamheten heller. Vi tittar också på en lösning som ska fungera även på kvällstid och helg. Utredning pågår i Lokalberedningsgruppen i kommunen.

En i rådet frågar vad som krävs för att man ska få delta i dagverksamhet?

Mattias Carlsson svarar att man ansöker och får beslut av biståndshandläggare. Man kan få biståndsbeslut av sociala skäl. Öppna mötesplatser är inte samma sak som dagverksamhet.

En i rådet frågar om grupperna ska blandas?

Mattias Carlsson svarar nej, grupperna ska inte blandas. Syftet är att förbättra verksamheten genom att dagverksamheten får en chef som ska fokusera på den verksamheten.

En i rådet frågar om det finns avgiftsfri avlastning för anhörig via hemtjänsten?

Mattias Carlsson svarar att det finns avlastning för anhörig via biståndsbeslut, men inte avgiftsfritt.

2. Fördjupad information om språkutbildning för medarbetare inom äldreomsorgen.

Under våren har en pilot i yrkessvenska genomförts via Campus Nyköping. 40 medarbetare har gått och slutfört utbildningen. Samtliga har fått goda vitsord, visat engagemang och cheferna ser en utveckling. Utbildningen sker parallellt med arbetet.

Omsorgslyftet ger möjlighet att fortsätta utbildningen i höst för äldreheten.

En i rådet frågar om det görs språktest vid anställning. Mattias Carlsson svarar att det inte krävs språktest. Det är en politisk fråga.

En kortare diskussion följer om för- och nackdelar med språktest.

En i rådet frågar om det är svårt att hitta personal.

Mattias Carlsson svarar att ja det är svårt att rekrytera. De arbetar med olika team för att tillvarata kompetens.

Diskussion följer om bemanning, kunskapskrav och avvikelshantering. Rådet menar att språkbrist kan medföra att avvikelserapporteringen blir lidande.

§ 4 Vård- och omsorgsnämndens protokoll

Besvarande av eventuella frågor eller synpunkter.

Protokoll från den 16 mars 2023

- Vad innebär senior alert?

Det är ett nationellt kvalitetsregister som mäter olika parametrar hos kund/patient. Används som ett verktyg för riskbedömningar av olika slag. Via registret kan kommunen hämta statistik och göra jämförelser med andra kommuner.

- En i rådet påpekar att Medicinskt ansvarig sjuksköterskas rapport gällande avvikelser ser likadan ut som för många år sedan. Avvikelsehanteringen måste förbättras.

Mattias Carlsson ser positivt på utvecklingen framåt. Nu finns det en kvalitetsutvecklare på plats vilket medför att arbetet kan ske mer systematiskt och fokuserat.

- Rådet reagerar på den låga svarsfrekvens på patientsäkerhetsenkäten.

Både Mattias Carlsson och vice ordförande Fredrik Dahlin (M) håller med om att det är bekymmersamt att svarsfrekvensen är låg. Man kan öka svarsfrekvensen och att skapa förutsättningar genom schemaläggning till exempel.

VON beslutade på sammanträdet att uppdra åt samtliga verksamheter att säkerställa en hög svarsfrekvens i nästa patientsäkerhetsenkät.

Protokoll från den 27 april 2023

- En i rådet har en fråga kopplat till volontärverksamheten. Hur säkerställer ni bemanning av en träffpunkt när det är volontärbete?

Vice ordförande Fredrik Dahlin (M) svarar att volontärverksamheten inte är en nödvändig verksamhet utan den ska sätta social guldkant på tillvaron. Den tilltänkt volontären är en frisk pensionär som vill göra en insats för andra.

Några i rådet tror att det finns risk för förvirring om var man kan vända sig när det finns flera alternativ och olika aktörer, till exempel Väntjänst.

§ 5 Socialnämndens protokoll

Besvarande av eventuella frågor eller synpunkter. Rådet har inga synpunkter eller frågor gällande Vård- och omsorgsnämndens protokoll från den 20 april 2023.

§ 6 Övriga frågor

Vice ordförande Fredrik Dahlin (M) informerar om programmet för de kommunala rådens gemensamma sammanträde den 15 juni.

- Nya arbetsformer för de kommunala råden - utredningens resultat
- Information om Anhörigstöd
- Information om Nära Vård

Flera i rådet framför att det vore önskvärt med mer detaljerade nämndprotokoll.

Rådets sekreterare har pratat med enhetschefen för Politisk beredning och samordning som svarar att nämndprotokollen är beslutsprotokoll. Syftet är inte att redogöra för inlägg och diskussioner. De kommunala rådens protokoll kan däremot mer likna minnesanteckningar.

§ 7 Sammanträdet avslutas

Vice ordförande Fredrik Dahlin (M) tackar samtliga för dagens sammanträde och förklarar mötet för avslutat.